

Plats och tid	Omvårdnadsförvaltningen, lokal sal D, kl. 13:15-17:15	
Beslutande	S Christer Falk, ordf. V Patrik Andersson, 1:e vice ordf. S Karin Jacobsson S Lars Lagerqvist S Monica Enarsson MP Staffan Mild	M Catharina Hjortzberg-Nordlund 2:e vice ordf. M Christer Carlsson C Gunilla Tagesdotter Barkar KD Katarina Gustavsson
Tjänstgörande ersättare	(-) Anders Pettersson	Istället för Peter Gehlin (FAP)
Ej tjänstgörande ersättare	V Eva Ferdeen §§136-154 S Birgitta Gradén MP Inger Olenius	C Kristina Wahlén FP Åsa Nilser §§136-146
Personalorganisation	XX, Kommunal	
Övriga deltagare	Pia Joelson, omvårdnadschef Leif Ekman, sektionschef Jonas Hampus, sektionschef Carl Sjölin, HR-controller	Carina Andersson, IT-samordnare XX, praktikant Ingalill Norman, verksamhetsutvecklare Beatrice Fernros, nämndsekreterare

Utses att justera Patrik Andersson
 Justeringsdag 2013-11-28
 Justerade paragrafer 136-155

Underskrifter

Sekreterare
 Beatrice Fernros

Ordförande
 Christer Falk

Justerande
 Patrik Andersson

Bevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Omvårdnadsnämnden
 Sammanträdesdatum 2013-11-27
 Datum när anslaget sätts upp 2013-12-02 Datum när anslaget tas ner
 Förvaringsplats för protokollet Omvårdnadsförvaltningen
 Underskrift

.....
 Beatrice Fernros

Innehållsförteckning

§ 136 Dialog kring ett mer kommunikativt informationsflöde i Falu kommun med inriktning på mediahantering.....	3
§ 137 Information kameratillsyn i hemtjänsten.....	4
§ 138 Ekonomisk uppföljning oktober 2013.....	5
§ 139 Internkontroll plan 2014.....	6
§ 140 Reviderad boendeplan 2013-2030.....	7
§ 141 Redovisning delegationsbeslut ordförande. Svar på remiss angående hjälpmedelsnämnd.....	9
§ 142 Anmälan av delegationsbeslut avseende avskrivningar av fordringar år 2013.....	11
§ 143 Remissvar angående ändrad föreskrift om skyldighet att lämna uppgifter för statistik.....	12
§ 144 Sammanträdesplan för omvårdnadsnämnden 2014.....	13
§ 145 Uppföljning kvalitetsrevision 2013 - Home Maid AB.....	14
§ 146 Personalredovisning.....	15
§ 147 Principiellt ärende.....	16
§ 148 Rapportering av ej verkställda beslut 3:e kvartalet 2013.....	17
§ 149 Anmälan om beslut i personalärenden.....	18
§ 150 Redovisning av förteckning över delegationsbeslut för september och oktober månad 2013. Sekretess.....	19
§ 151 Övriga delgivningar till omvårdnadsnämnden.....	20
§ 152 Aktuellt från omvårdnadsförvaltningen.....	22
§ 153 Rapporter från kontaktpolitiker.....	23
§ 154 Kurser och konferenser 2013.....	24
§ 155 Övriga frågor.....	25

§ 136 Dialog kring ett mer kommunikativt informationsflöde i Falu kommun med inriktning på mediahantering

OMV0006/13

Beslut

Omvårdnadsnämnden beslutar:

Nämnden antecknar till protokollet.

Ärende

Ärendet utgår från dagens sammanträde.

§ 137 Information kameratillsyn i hemtjänsten

OMV0006/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

1. Nämnden har tagit del av den muntliga informationen.
2. Förvaltningen får i uppdrag att införa kameratillsyn i ett pilotprojekt under en period om sex månader i verksamheten.

Ärende

Nämnden informeras muntligt om nattkamera som ett alternativ och komplement till fysiskt tillsynsbesök.

Carina Andersson informerar och svarar på frågor. Förvaltningen föreslår att ett pilotprojekt ska genomföras.

§ 138 Ekonomisk uppföljning oktober 2013

OMV0003/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden har tagit del av den ekonomiska uppföljningen till och med oktober 2013.

Sammanfattning

Omvårdnadsförvaltningen redovisar den ekonomiska uppföljningen till och med oktober 2013. Vidare redovisas analys och åtgärder, både planerade och vidtagna, för att få ekonomin i balans.

Resultatet till och med oktober 2013 ska minskas med 1,1 miljoner kronor då medarbetarutbildningen och olika projekt inte räknats med. Utfallet landar därmed på drygt 14 miljoner kronor.

Prognosen försämras med ytterligare 1 miljon kronor till minus 16 miljoner kronor.

Den huvudsakliga orsaken till underskottet hänger samman med det ökade behovet av hemtjänst. Betalningsansvaret har ökat de senaste månaderna. Både hjälpmedels- och personalkostnaderna för sjuksköterskorna överstiger budget.

Beläggningen inom vård och omsorgsboende är fortfarande hög. Sjukfrånvaron är något högre än tidigare år.

Effekterna av de olika åtgärderna går långsamt, se ”Åtgärdsplan vid underskott”.

Osäkerhetsfaktorer:

- Ekonomiska utfallet på de nya verksamheterna bostadsanpassning och hemsjukvård
- Behovsförändringar

Beslutsunderlag

Ekonomisk uppföljning oktober 2013.

Sänds till

Kommunstyrelsen

Ekonomikontoret

§ 139 Internkontroll plan 2014

OMV0134/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Omvårdnadsförvaltningens förslag till internkontrollplan för 2014 godkänns.

Sammanfattning

Kommunen har ett gällande internkontrollreglemente sedan 2007-01-01 och varje nämnd/förvaltning ansvarar för att säkerställa åttlydandet av detta. Det primära syftet med internkontroll är att fastställa att de av kommunfullmäktige beslutade målen uppfylls. Kommunstyrelsens allmänna utskott tog 2011-10-19 (§ 76) beslut om reviderad modell och tidsplan för internkontroll. En nyhet med den reviderade modellen är att man årligen beslutar om två kottungemensamma kontrollpunkter som ska finnas med i varje nämnds internkontroll.

För 2014 är dessa områden, upphandling, inköp och ärendehantering, politiskt fattade beslut som ska verkställas under året åtterapporteras till nämnd/styrelse.

De prioriterade områdena för internkontroll inom omvårdnadsförvaltningen kommande år framgår av den plan som här ligger till förslag att besluta om. En arbetsgrupp bestående av förvaltningschef, enhetschef för kvalitet- och utvecklingsenheten och controller har arbetat fram förslaget som sedan föredragits i förvaltningens ledningsgrupp.

Nämndens beslut är enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse
2. Internkontrollplan 2014
3. Förslag till förvaltningsgemensamma granskningsområden i internkontrollplaner 2014 (KS0035/13)
4. Modell för internkontrollplan 2014 (KS0035/13)

Sänds till

Ekonomikontoret

§ 140 Reviderad boendeplan 2013-2030

OMV0074/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Antar ”Kompletteringar och kommentarer till Boendeplan för äldre 2013 - 2030”, under förutsättningar att omvårdnadsförvaltningen kan gå ur Smedjan successivt.

Patrik Andersson (V) förselog att bygga ett boende med 64 platser redan år ett. Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag mot Patrik Anderssons. Nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag. Patrik Andersson lämnade följande reservation. Både ur tidsperspektiv med utgångspunkt från vårt beräknade behov, men också att det borde vara mer kostnadseffektivt att bygga ett boende än två, finner vi att denna lösning bättre tillgodoser våra äldres behov, än den i handlingarna föreslagna.

Sammanfattning

Omvårdnadsförvaltningen har tagit fram en reviderad ”Boendeplan för äldre 2013 – 2030” som är beslutad i omvårdnadsnämnden 2013-05-22.

Fastighetsutskottet beslutade 2013-09-30 att hänskjuta ärendet till kommunstyrelsens med förslag på ändring av att byggnationen av 32 lägenheter i Hälsinggårdsområdet ska påbörjas innan byggnationen av 48 lägenheter i Britsarvsområdet samt att föreslagna investeringar kompletteras med preliminär driftkostnad.

Förslaget har nu kommit till omvårdnadsnämnden på remiss, för att ge omvårdnadsnämnden en möjlighet att yttra sig över kommunfastigheter och ekonomikontorets kompletteringar och kommentarer. Se bilaga.

Nämndens beslut är enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse, 2013-11-06
2. Tjänsteskrivelse, 2013-10-15, Kompletteringar och kommentarer till ”Boendeplan för äldre 2013-2030”
3. Boendeplan för äldre, 2013-05-14
4. Tjänsteskrivelse, 2013-10-16, Delegationsbeslut ordförande. Kompletteringar Boendeplan för äldre 2013-2030.
5. Protokollsutdrag omvårdnadsnämnden, 2013-05-22, § 67 Reviderad boendeplan 2013-2030.
6. Tjänsteskrivelse, 2013-05-15, Reviderad boendeplan 2013-2030

7. Protokollsutdrag kommunstyrelsen, 2013-10-01, § 196 boendeplan 2013-2030 för omvårdnadsförvaltningen.
-

Sänds till

Kommunstyrelsen

§ 141 Redovisning delegationsbeslut ordförande. Svar på remiss angående hjälpmedelsnämnd

OMV0089/13

Beslut

Omvårdnadsnämnds beslut:

Nämnden tar delegationsbeslutet till protokollet.

Sammanfattning

Omvårdnadsförvaltningen yttrade sig till Region Dalarna i denna fråga då den var under utredning och kom på remiss på tjänstemannanivå.

Omvårdnadsförvaltningen redovisade sitt remissvar för omvårdnadsnämnden vid sammanträdet i augusti 2013.

Den formella remissen har nu kommit och omvårdnadsnämnden ska yttra sig i frågan till kommunstyrelsen senast den 16 oktober 2013. Då ingen omvårdnadsnämnd kommer att hållas före det datumet så fattar omvårdnadsnämndens ordförande beslut om omvårdnadsnämndens yttrande.

När hemsjukvården kommunaliserades kom också ansvaret för en stor del av hjälpmedlen i ordinärt boende över till kommunerna. För att inte tappa kompetens och den rationalitet som finns i att ha en, så långt möjligt, gemensam hantering av resursen hjälpmedel så behöver länets 15 kommuner och landstinget samverka omkring hjälpmedelshanteringen. Syftet är tillgång till funktionella och säkra hjälpmedel, god service oavsett bostadsort och huvudman dessutom en rationell och kostnadseffektiv verksamhet. Detta gäller inte minst i upphandlingssammanhang.

För att detta ska vara möjligt så föreslås nu att en gemensam nämnd inrättas; Hjälpmedelsnämnden i Dalarna. Omvårdnadsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget men med tillägget att även upphandling av förbrukningsmaterial för den hälso- och sjukvård som bedrivs i hemsjukvård ska ingå i uppdraget. Det samt några övriga justeringar framgår i de tillägg, förtydliganden och justeringar i förslag till reglemente och avtal som anges i bilaga 1.

Ordförande beslutar att anta förvaltningens förslag enligt delegation.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2013-10-15 Svar på remiss angående hjälpmedelsnämnd
2. Synpunkter på remiss om Hjälpmedelsnämnd
3. Avtal om övertagande av hälso- och sjukvårdinsatser i ordinärt boende mellan landstingen och kommunerna i Dalarna län.

Sänds till

Kommunstyrelsen

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande:

§ 142 Anmälan av delegationsbeslut avseende avskrivningar av fordringar år 2013

OMV0058/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden tar deligationsbeslutet till protokollet.

Sammanfattning

Ekonomikontoret har inkommit med en skrivelse med förslag om att omvårdnadschefen ska besluta om att avskriva kundfordringar om 387 377 kronor. Till skrivelsen har bilagts en sammanställning av vilka kundfordringar som föreslås skrivas av.

Enligt omvårdnadsnämndens delegationsordning punkt 1.1.4 är rätten att avskrivafordringar delegerad till omvårdnadschefen.

Förvaltningschefens delegationsbeslut

Omvårdnadschefen beslutar om avskrivning av fordringar enligt ekonomikontorets förslag samt att beloppet ska dras från ansvar 1100, konto 7381 och tjänst 510000 inom omvårdnadsförvaltningen.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2013-09-23. Anmälan av delegationsbeslut om avskrivning av kundfordringar
 2. Ekonomikontorets skrivelse daterad 2013-09-20
-

Sänds till

Ekonomikontoret

§ 143 Remissvar angående ändrad föreskrift om skyldighet att lämna uppgifter för statistik

OMV0103/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden tar omvårdnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, om ändrad föreskrift om skyldighet att lämna uppgifter för statistik, som sitt yttrande.

Sammanfattning

- Falu Kommun instämmer i förslaget om en ändring i föreskriften om kommunernas skyldighet att lämna in uppgifter till statistik genom en månatlig uppgiftsinsamling from 2014-01-01.
- Falu kommun kommer att ha tillgång till mer och aktuell data som underlag för verksamhetsstyrning och verksamhetsuppföljning om uppgifterna lämnas varje månad.

Nämndens beslut är enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2013-09-06. Remissvar angående ändrad föreskrift om skyldighet att lämna uppgifter för statistik
 2. Insatser till äldre personer och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL
 3. Insatser till äldre personer och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL
-

Sänds till

Socialstyrelsen

§ 144 Sammanträdesplan för omvårdnadsnämnden 2014

OMV0009/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Omvårdnadsnämndens sammanträdesordning för år 2014 fastställs enligt de ändringar som redovisas nedan.

Ärende

Enligt omvårdnadsnämndens reglemente, § 11 ska nämnden årligen fastställa en sammanträdesplan. Omvårdnadsnämndens ordförande ger i bilaga omvårdnadsnämnden ett förslag till sammanträdesplan.

- Sammanträdet den 22 januari flyttas till den 29 januari.
- Sammanträdet den 19 mars flyttas till den 26 mars.
- Sammanträdet den 26 november flyttas till den 3 december.

Beslutsunderlag

Sammanträdesplan omvårdnadsnämnden 2014.

Sänds till

Kommunikationskontoret

Stadskansliet

IT-samordnare

§ 145 Uppföljning kvalitetsrevision 2013 - Home Maid AB

OMV0098/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Uppföljning av omvårdnadsnämndens kvalitetskriterier 2013 –
HomeMaid AB antecknas till protokollet.

Sammanfattning

I syfte att kontrollera efterlevnaden av omvårdnadsnämndens kvalitetskriterier skickades under våren 2013 en enkät ut till nämndens alla utförare.

Enkäten innehöll alla kvalitetskriterier i form av påståenden som utförarna fick besvara med Helt uppfyllt, delvis uppfyllt samt inte uppfyllt. Åtgärder och tidsplan för de frågor som besvarats med alternativen inte uppfyllt och delvis uppfyllt redovisades i slutet av frågeformuläret under rubriken ej uppfyllda kvalitetskriterier. Uppföljningen av omvårdnadsförvaltningens kvalitetskriterier för hemtjänstservice och ledsagning kunde av olika skäl inte slutföras under sommaren. Det var vid tiden för uppföljningen endast en utförare inom detta tjänsteområde, HomeMaid AB, vilket redovisas i denna skrivelse.

Nämndens beslut är enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2013-10-16. Uppföljning av omvårdnadsnämndens kvalitetskriterier 2013- homeMaid AB
2. Uppföljning av omvårdnadsnämndens kvalitetskriterier för hemtjänst och ledsagning – HomeMaid AB
3. Kvalitetsuppföljning Hemtjänstservice och ledsagning 2013

Sänds till

HomeMaid AB

§ 146 Personalredovisning

OMV0006/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden har tagit del av den muntliga redovisningen.

Sammanfattning

Det positiva är att andelen män, tillsvidareanställda och undersköterskor har ökat sedan 2010. Det negativa är att sjukfrånvaron har ökat sedan samma tidpunkt.

Andelen män är nio till tio procent av de anställda. Tillsvidareanställningarna har ökat med två procentenheter, till 91 procent. Sjukfrånvaron ökar hos både män och kvinnor. Den gruppen som är mest sjukskrivna är anställda under 29 år och kvinnor har fler sjukdagar än män. Andelen undersköterskor har ökat från 53 till 67 procent.

Under 2013 beräknas 17 medarbetare gå i pension, de följande fem åren beräknas antalet ligga på mellan 24 och 33 stycken per år.

Carl Sjölin informerar och svarar på frågor.

§ 147 Principiellt ärende

OMV0012/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden har tagit del av informationen.

Ärende

Ett principiellt ärende delges nämnden muntligt vid dagens sammanträde.

Jonas Hampus redogör för ärendet och svarar på frågor.

§ 148 Rapportering av ej verkställda beslut 3:e kvartalet 2013

OMV0018/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden antecknar delgivningarna till protokollet.

Sammanfattning

Enligt socialtjänstlagen 16 kap. 6f § och 6h §, ska omvårdnadsnämnden en gång per kvartal lämna en statistikrapport avseende gynnande biståndsbeslut enligt 4 kap. 1 § samma lag, som inte verkställts inom tre månader från det att beslutet fattats eller från det att verkställigheten avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader. Omvårdnadsnämnden ska också på individnivå till IVO, Inspektionen för vård och omsorg, och kommunens revisorer rapportera alla gynnade beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte har verkställts inom tre månader från det att verkställigheten avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader. Omvårdnadsförvaltningen delger ovan rubricerat ärende i form av pärmredovisning.

Beslutsunderlag

Statistikrapport/sammanställning till kommunens revisorer samt kommunfullmäktige enligt socialtjänstlagen 16 kap. 6f § 6h§.

Sänds till

Kommunfullmäktige

Kommunrevisionen

§ 149 Anmälan om beslut i personalärenden**Beslut**

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden antecknar delgivningarna till protokollet.

Ärende

Omvårdnadsförvaltningen delger nämnden ovan rubricerat ärende i form av pärmredovisning.

§ 150 Redovisning av förteckning över delegationsbeslut för september och oktober månad 2013. Sekretess

OMV0020/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden har tagit del av den skriftliga informationen.

Ärende

Omvårdnadsförvaltningen redogör för ovan rubricerat ärende i tjänsteskrivelse daterad den 6 november 2013.

Handlingarna delges nämnden skriftligen i form av pärmredovisning.

Beslutsunderlag

Omvårdnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2013-11-06. Delgivningar till omvårdnadsnämnden november 2013.

§ 151 Övriga delgivningar till omvårdnadsnämnden

OMV0005/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden har tagit del av den skriftliga informationen.

Ärende

Omvårdnadsförvaltningen redogör för ovan rubricerat ärende i tjänsteskrivelse daterad den 6 november 2013.

Handlingarna delges nämnden skriftligen i form av pärmredovisning.

1. Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2013-09-25 § 147. Revidering av Falu kommuns policy avseende mutor och andra otillbörliga förmåner. Omv 0005/13-700
2. Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2013-09-25 § 158. Entledigande från uppdrag som ledarmot i omvårdnadsnämnden samt fyllnadsavtal. Omv 0004/13-700
3. Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2013-09-25 § 163. Entledigande från uppdrag som ersättare i omvårdnadsnämnden. Omv 0004/13-700
4. Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2013-09-25 § 210. Delårsrapport 2013-08-31 med årsprognos för Falu kommun. Omv 0005/13-700
5. Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2013-09-25 § 218. Sammanträdesordning 2014 för kommunfullmäktige. Omv 0005/13-700
6. Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2013-09-25 § 76. Begäran om utökad budgetram fr o m 2014 för ”rehabilitering i hemmiljö”. Omv 0101/13-774
7. Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2013-09-25 § 196. Boendeplan 2013-2030 för omvårdnadsförvaltningen. Omv 0074/13-734
8. Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2013-09-25 § 125. Utredning av Familjecentral nummer 2. Omv 0005/13-700
9. Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2013-09-25 § 52. Boendeplan 2013-2030 för omvårdnadsförvaltningen. Omv 0074/13-734
10. Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2013-09-25 § 63. Vårdboende Gruvriset. Omv 0005/13-700.
11. Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2013-09-25 § 67.

Vägledningsdiskussion Incitament för effektivt lokalutnyttjande –
rapport från pågående utredning. Omv 0005/13-700

12. Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2013-09-25 § 76.
Lägesrapport pågående och planerade ingivningsprojekt 2013-2016.
Omv 0005/13-700

13. Ansökan om medel från sociala fonder. Omv 0127/13-739

Beslutsunderlag

Omvårdnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2013-11-06. Delgivningar till
omvårdnadsnämnden november 2013.

§ 152 Aktuellt från omvårdnadsförvaltningen

OMV0006/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden har tagit del av informationen.

Ärende

Diskussion om att lägga ut hemtjänst på intraprenad pågår.

Besök gärna det nya boendet på nedre Gruvriset som fått namnet Kårebacken. Utrymmet är bra och boendet kommer att få en fin trädgård.

§ 153 Rapporter från kontaktpolitiker

OMV0007/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden antecknar informationen till protokollet.

Ärende

Inger Olenius, kontaktpolitiker för nattpatrullen, överlämnade en skriftlig redovisning av sitt besök på enheten.

Birgitta Gradén informerade om sitt besök på en av nattpatrullerna.

§ 154 Kurser och konferenser 2013

OMV0008/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden har tagit del av informationen.

Ärende

Patrik Andersson och Catharina Hjortzberg-Nordlund informerade om deras deltagande i FSS-konferensen i Malmö.

§ 155 Övriga frågor

OMV0007/13

Beslut

Omvårdnadsnämndens beslut:

Nämnden har tagit del av informationen.

Ärende

Ordförande informerar om att:

- Pressen kommer att informeras om intressanta frågor dagen efter presidiets sammanträde och bjudas in till möte dagen efter omvårdnadsnämndens sammanträde.
- Presidiet får i uppdrag att diskutera med förvaltningen om prestationsbaserat lönetillägg för att nå nyttjandegraden.
- Studiebesök för nämnden kommer att planeras in. Ordförande återkommer med förslag på datum.